

UZASADNIENIE

27 września 2016 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. wciosał pozew przeciwko Centrum (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G., U. K. i J. K., żądając zasądzenie od pozwanych solidarnie na swoją rzecz 183'078,13 zł z ustawowymi odsetkami od 2 sierpnia 2016 roku do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm, przy czym powód wniósł o wydanie nakazu zapłaty na podstawie weksla załączonego do pozwu.

3 października 2016 roku Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym uwzględniając żądanie powoda.

U. K. i J. K. wnieśli zarzuty zaskarżając nakaz zapłaty w całości i wnosząc o jego uchylenie i oddalenie powództwa.

Powód wniósł o utrzymanie w mocy nakazu zapłaty.

Postanowieniem z 15 maja 2017r. Sąd zawiesił postępowanie w sprawie i podjął je z udziałem (...) S.A. z siedzibą w Ł., jak następcy prawnego (...) sp. z o.o.

Na rozprawie 15 maja 2017r. powód cofnął pozew co do kwoty 7'952,70 zł roszczenia głównego wraz z odsetkami od tej kwoty. Pozwani wyrazili zgodę na cofnięcie powództwa.

Na rozprawie 6 lipca 2017 roku powód cofnął pozew co do kwoty 1'518,51 zł należności głównej wraz z odsetkami od tej kwoty. Pozwani wyrazili zgodę na cofnięcie powództwa.

Ograniczenie powództwa wyniknęło z uzyskania przez powoda częściowego zaspokojenia w toku egzekucji wszczętej już po wydaniu nakazu zapłaty.

Stan faktyczny:

Centrum (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. zawarła z (...) sp. z o.o. w Ł. umowę leasingu z 18 czerwca 2013 roku nr (...). Zabezpieczeniem zobowiązań korzystającego z tej umowy był weksel własny in blanco, wystawiony przez Spółkę (...), za który poręczyli U. K. i J. K.. Do weksla sporządzono deklarację podpisaną przez wystawcę i poręczycieli, zawierającą upoważnienie dla (...) sp. z o.o. w Ł. do wypełnienia weksla w każdym czasie, do chwili spłaty wszelkich zobowiązań z umowy leasingu, na sumę odpowiadającą zadłużeniu z tej umowy, odsetek za opóźnienie oraz innych świadczeń ubocznych. (...) miał prawo opatrzyć weksel datą płatności według własnego uznania, zawiadamiając o tym wystawcę i poręczycieli listem poleconym, wysłanym na siedem dni przed terminem płatności. Posiadacz weksla uzupełnił jego treść w ten sposób, że wystawca zobowiązany jest do zapłaty bez protestu, w dniu 1 sierpnia 2016 roku za weksel na zlecenie (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ł. sumy 183'078,13 zł. O wypełnieniu weksla powiadomiono wystawcę i poręczycieli

/ deklaracja wekslowa – k 15-16, odpis weksla (oryginał w depozycie Sądu) – k 17, zawiadomienia wraz z dowodami doręczenia – k 18- 20, zawiadomienie wraz z dowodem nadania – k 21-22 /

Przedmiotem umowy leasingu operacyjnego nr (...) z 18 czerwca 2013 roku, było oddanie spółce (...) do odpłatnego używania obrabiarki do metalu - pionowego centrum frezarskiego (...). W załączniku nr 2 do umowy leasingu, stanowiącym ogólne warunki umowy leasingu operacyjnego leasingobiorca potwierdził, że treść tych warunków została spółce przedstawiona przed zawarciem umowy i oświadczył, że zapoznał się z tymi warunkami oraz wyraził zgodę na ich włączenie w całości do umowy leasingu. Przy zawarciu umowy spółkę (...) reprezentował J. K., będący wówczas prezesem jednoosobowego zarządu spółki. Zgodnie z zawartą umową leasingu, (...) nabył przedmiot leasingu wybrany przez korzystającego od wskazanego przez tę spółkę sprzedawcy, a korzystający zobowiązał się m.in. do terminowego regulowania opłat leasingowych i innych płatności określonych w umowie. Wysokość i terminy płatności opłat leasingowych zawiera terminarz opłat leasingowych, stanowiący załącznik nr 1 do umowy leasingu.

/ Monitor Sądowy i Gospodarczy – k 83-85, umowa leasingu – k 86-87, terminarz opłat – k 88-89, OWUL – k 90-98, specyfikacja przedmiotu leasingu – k 99, zeznania świadka T. S. – k 216 /

Spółka (...) nie wywiązywała się z obowiązków wynikających z umowy leasingu, co spowodowało, iż (...) rozwiązał tę umowę oświadczeniem z 23 kwietnia 2015 roku. Na wniosek korzystającego, którego nadal reprezentował J. K., (...) cofnął swoje oświadczenie o rozwiązaniu umowy leasingu, i strony zawarły porozumienie z 23 lipca 2015 roku. Z uwagi na to, iż korzystający ponownie popadł w zwłokę i nie regulował opłat leasingowych, finansujący rozwiązał umowę leasingu oświadczeniem z 22 grudnia 2015 roku. Rozwiązanie umowy leasingu poprzedzone zostało wezwaniem spółki (...) do zapłaty. Oświadczenie finansującego o wypowiedzeniu umowy leasingu zostało doręczone spółce (...), oraz U. i J. K.. W treści oświadczenia o rozwiązaniu umowy leasingu (...) wezwał spółkę (...) do zapłaty zaległych opłat oraz do zwrotu przedmiotu leasingu w terminie do 5 stycznia 2016 roku.

/ Porozumienie z 23 lipca 2015 roku wraz z załącznikiem – k 103- 105, wezwanie do zapłaty wraz z dowodem doręczenia – k 106-111, oświadczenie z 22 grudnia 2015 roku wraz z dowodami doręczenia – k 112-115 /

W dacie złożenia przez powoda oświadczenia o rozwiązaniu umowy leasingu spółka (...) zalegała z zapłatą opłat leasingowych w wysokości 20'617,13 zł i odsetek w wysokości 245,59 zł. Spółka nie zwróciła przedmiotu leasingu. (...) zmuszony był zlecić odbiór przedmiotu leasingu firmie windykacyjnej.

/ wyciąg z konta klienta – k 116, zlecenia – k 117-118, 122, 126, 133, 136 /

Dotychczas nie udało się odzyskać obrabiarki stanowiącej przedmiot leasingu.

/ niesporne /

Przedmiot leasingu stanowiący własność powoda został wywieziony z siedziby korzystającego przez osoby działające w imieniu (...) Company sp. z o.o. z siedzibą w W.. Osoba działająca w imieniu spółki (...), wydała przedmiot leasingu A. G. reprezentującemu spółkę (...). Odbyło się to bez zgody powoda. W sprawie przywłaszczenia ruchomości powoda zostało złożone zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa z 14.04.2016 roku, na podstawie którego wszczęte zostało śledztwo, prowadzone pod sygn. PR 1Ds 237.2016.

/ protokół zdawczo-odbiorczy – k 52, zawiadomienie o przestępstwie – k 123-125, zawiadomienie o wszczęciu śledztwa k – 137, zeznania świadka M. K. – k 216 /

Pismem z 18 maja 2016 roku powód wezwał spółkę (...) do zapłaty odszkodowania naliczonego w związku z przedterminowym rozwiązaniem umowy leasingu oraz do zapłaty kary umownej naliczonej na podstawie § 7 ust. 15 OWUL w wysokości 1/10 miesięcznej opłaty za każdy dzień, z ostatnich 12 miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym powstał obowiązek zwrotu przedmiotu leasingu, z uwagi na pozostawanie przedmiotu leasingu w posiadaniu korzystającego po rozwiązaniu umowy leasingowej. Do pozwanej spółki zostały także wysłane noty księgowe obejmujące: naliczone pozwanej spółce odszkodowanie z tytułu przedterminowego rozwiązania umowy leasingu i karę umowną. Wysokość kary umownej została wyliczona na 56'251,48 zł. Wysokość odszkodowania została wyliczona zgodnie z § 7 ust. 8 i 9 umowy na 128'273,89 zł a następnie pomniejszona o kwotę 1'447,24 zł widniejącą na saldzie rozrachunków z umowy leasingu. Na sumę tych dwóch należności wypełniony został weksel wystawiony przez spółkę (...), za którą poręczyli U. K. i J. K..

/ umowa leasingu – k 86-87, OWUL – k 90-98, wezwanie wraz z dowodem nadanie – k 138-140, nota obciążeniowa – k 141, nota obciążeniowa – k 142, dowody nadania – k 143, 144, rozliczenie umowy – k 146, wyciąg z konta klienta – k 147 /

Na zabezpieczenie roszczeń (...) wynikających z umowy leasingu ustanowiony został zastaw rejestrowy na tokarce kołowo-uchwytowej marki (...), nr fabryczny 224, rok produkcji 2005. W marcu 2016 roku do Oddziału (...) SA w B. wpłynął za pośrednictwem banku (...) SA wniosek (...) sp. z o.o. z siedzibą w miejscowości L., o zawarcie

umowy leasingu, której przedmiotem miała być ta tokarka. Pracownik powoda R. K. (1) przygotował ofertę obejmującą warunki finansowe, na jakich mogłoby dojść do zawarcia umowy leasingu, a następnie rozpoczął standardową procedurę poprzedzającą zawarcie takiej umowy. Drogą mailową prosił potencjalnego klienta m.in. o dokumenty niezbędne do oceny sytuacji finansowej klienta i wypełniony wniosek o zawarcie umowy leasingu. Poinformował także osobę wskazaną do kontaktu ze strony (...) sp. z o.o., że po pozytywnej ocenie wniosku o leasing zostanie zlecono przez powoda wycena potencjalnego przedmiotu leasingu. Wycena tokarki została zlecono firmie (...). Pracownik powoda R. K. (1) udał się do potencjalnego korzystającego w celu dokonania czynności sprawdzających i m.in. oglądał tokarkę, którą sprzedawca dostarczył do spółki (...). R. K. (1) zwrócił się także mailowo do sprzedawcy tokarki i poprosił o przesłanie faktury pro forma oraz dokumentu potwierdzającego, iż potencjalny sprzedawca nabył własność tokarki. W odpowiedzi (...) sp. z o.o. przesłała R. K. (1) skan faktury (...) z 21 marca 2016 roku i skan faktury nr (...) z 14 marca 2016 roku wystawionej przez (...) Company sp. z o.o.

W trakcie czynności sprawdzających okazało się, że tokarka jaką zamierzał wziąć w leasing (...) sp. z o.o., jest obciążona zastawem rejestrowym na rzecz (...) sp. z o.o. W tych okolicznościach nie doszło do zawarcia umowy leasingu z (...) sp. z o.o., ani też do zawarcia umowy sprzedaży tokarki (...). R. K. (1) powiadomił o zaistniałej sytuacji Departament Windykacji i Restrukturyzacji powoda, który skierował firmę windykacyjną do siedziby (...) sp. z o.o. w celu zlokalizowania tokarki stanowiącej przedmiotu zastawu. Na miejscu okazało się jednak, że maszyny już tam nie było. R. K. (1) powiadomił (...) sp. z o.o., iż do zawarcia umowy leasingu nie dojdzie.

Według informacji posiadanych przez powoda urządzenie stanowiące przedmiot zastawu rejestrowego nie zostało dotychczas zlokalizowane. Powód, któremu w postępowaniu karnym w sprawie pod sygn. PR 1Ds 237.2016, przysługuje status pokrzywdzonego nie został poinformowany o odnalezieniu przez organy ścigania tego urządzenia.

Jedną z firm dokonujących windykacji na zlecenie powoda była (...) S.A. Firma ta nie była upoważniona do wyrażania w imieniu powoda zgody na rozporządzanie mieniem powoda, ani do zawierania w imieniu powoda umów. W trakcie czynności podejmowanych w celu odbioru przedmiotu leasingu pracownik spółki (...) skontaktował się z J. K., który poinformował go, aby kontaktować się w tej sprawie z (...) Company sp. z o.o. Taki kontakt został nawiązany, jednak ostatecznie nie doszło do wznowienia umowy leasingu i podpisania umowy przenoszącej prawa i obowiązki z umowy leasingu na (...) Company sp. z o.o., ponieważ nie zostały spełnione warunki stawiane przez powoda do wznowienia umowy.

/ odpis postanowienia – k 148, notatka – k 149, zdjęcia – k 150-153, korespondencja elektroniczna – k 154-161, zaświadczenie – k 162, odpis z rejestru zastawów – k 163-164, faktury – k 165, 166, korespondencja elektroniczna – k 167-169, wycena – k 170-180, pismo – k 181, korespondencja elektroniczna – k 182-187, zeznania świadka R. K. (1) – k 216 /

(...) sp. z o.o. została przejęta na podstawie art. 492 § 1 pkt 1 ksh przez (...) S.A. w Ł..

/ odpis postanowienia – k 78, odpis krs (...) S.A. – k 79-82 /

Sąd nie uwzględnił wniosku pozwanych o przesłuchanie świadków R. K. (2) i A. G. uznając, że dowody te są zbędne w tej sprawie. Okoliczność wywiezienia maszyny będącej przedmiotem leasingu oraz maszyny, na której ustanowiono zabezpieczenie jest niesporna między stronami, natomiast ewentualna zgoda na te czynności spółki (...), której pracownikiem był R. K. (2) jest obojętna dla rozstrzygnięcia tego procesu wobec braku upoważnienia do takich czynności, udzielonego tej spółce przez powoda lub jego poprzednika prawnego.

Rozważania prawne:

Podstawą wydania zaskarżonego nakazu zapłaty był weksel własny spółki (...), za którą poręczenia wekslowego udzielili U. K. i J. K.. Poręczyciele wekslowi odpowiadają w tym przypadku tak, jak wystawca weksla, czyli za całą sumę wekslową – art. 32 prawa wekslowego w zw. z art. 9 prawa wekslowego.

Pozwani nie zgłosili żadnych zarzutów odnośnie wymogów formalnych, jakim powinien odpowiadać weksel. Ponieważ dokument ten został wystawiony in blanco i miał charakter gwarancyjny pozwany przysługiwały zarzuty związane z wypełnieniem weksla niezgodnie z zawartym porozumieniem – art. 10 prawa wekslowego. W przypadku tego rodzaju zarzutów to na dłużnikach wekslowych, a nie na posiadaczu weksla, spoczywa ciężar udowodnienia ich zasadności, zgodnie z dyrektywą zawartą w art. 6 kc.

U. K. i J. K. nie sprostali temu obowiązkowi procesowemu. W szczególności dotyczy to zarzutu wejścia w posiadanie weksla „w wyniku rażącego niedbalstwa i oszukania pozwanych”. Pozwani nie wyjaśnili w czym przejawiało się owo rażące niedbalstwo oraz na czym miało polegać oszustwo. Z okoliczności sprawy wynika jednak, że weksel in blanco był jedną z form zabezpieczenia zobowiązań spółki (...) wynikających z umowy leasingu, przewidzianych w tej umowie, zaś jego wystawienie oraz zasady na jakich wierzyciel miał prawo wypełnić weksel zostały zaakceptowane przez poręczycieli, co wynika także z treści deklaracji wekslowej.

Okoliczność, że zobowiązania korzystającego zostały zabezpieczone także zastawem rejestrowym nie powoduje, że wypełnienie weksla przez posiadacza było nadużyciem, czy dążeniem do nieuzasadnionego wzbogacenia się. Prawo wyboru zabezpieczenia, z którego chce skorzystać wierzyciel należy bowiem do niego, niezależnie od okoliczności, że zaspokojenie z przedmiotu zastawu nie było możliwe do czasu wydania wyroku z przyczyn, za które powód nie ponosi odpowiedzialności.

Nieudowodniony został również zarzut niestarannego i nierzetelnego ustalenia sumy wekslowej. Powód dokładnie wskazał, co składa się na tę kwotę, jego wyliczenie zgodne jest z umową leasingu, zaś pozwani nie przedstawili żadnych dowodów podważających prawidłowość tego wyliczenia. Żądanie pomniejszenia sumy wekslowej o wartość przedmiotu leasingu jest o tyle nieuzasadnione, że kwota ta nie obejmuje wartości tego urządzenia, jako ewentualnej szkody poniesionej przez powoda z winy korzystającego, a nadto, powód będący właścicielem maszyny nie odzyskał jej dotychczas z przyczyn leżących po stronie korzystającego, który bez zgody finansującego wydał przedmiot leasingu osobie nieuprawnionej. Nie doszło przy tym do skutecznego przeniesienia zobowiązań z umowy leasingu na inny podmiot, ani do zawarcia z innym podmiotem nowej umowy leasingu tej samej rzeczy, do czego wymagana jest forma pisemna zastrzeżona pod rygorem nieważności – art. 709² kc. Finansujący nie uzyskał też dotychczas żadnych świadczeń z ubezpieczenia przedmiotu leasingu. W tej sytuacji nie sposób zarzuć powodowi, że wykonanie praw z weksla przeciwko poręczycielom doprowadzi do jego bezpodstawnego wzbogacenia – art. 405 kc.

Sam fakt, że w sprawie przywłaszczenia przedmiotu leasingu zostało wszczęte śledztwo, które być może doprowadzi do znalezienia przedmiotu leasingu i jego zwrotu powodowi nie zmienia powyższej oceny zwłaszcza, że wartość tego przedmiotu nie jest objęta sumą wekslową.

Mając na względzie przytoczone argumenty Sąd utrzymał w mocy nakaz zapłaty wydany przeciwko U. K. i J. K. w części, w której powód podtrzymał powództwo, oraz uchylił ten nakaz w części, w której powód cofnął skutecznie pozew, i w tym zakresie umorzył postępowanie na podstawie art. 355 § 1 kpc. Ponieważ cofnięcie pozwu wyniknęło z wyegzekwowania części sumy wekslowej już po wydaniu nakazu zapłaty, ta czynność procesowa nie ma wpływu na obciążenie pozwanych kosztami procesu, na podstawie art. 98 kpc.